

СЕКЦІЯ 17. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

ПРОБЛЕМИ ПРОТИПРАВНОГО ПЕРЕРОЗПОДІЛУ ВЛАСНОСТІ НА ШЛЯХУ ДОСЯГНЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

*Брановицький В.В., аспірант кафедри політичної економії,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна*

Економічні загрози стають головною перешкодою збалансованого економічного зростання. Забезпечити сталий розвиток в сучасному світі без інноваційної складової економіки неможливо. Так само, провадити інвестиційно-інноваційну політику в умовах постійних загроз та небезпека досить складно. Особливо, коли право власності не є гарантовано захищеним в середині країни. Саме тому, протиправні поглинання та захват майна стали першочерговою проблемою для досягнення економічної безпеки.

На даний момент, можна спостерігати зростаючу необхідність втручання суб'єктів державної влади у захист прав власності та практичних напрацювань у захисті економічної безпеки країни, що є одним з головних завдань економічної політики. Стимулювати залучення інвестицій в сектори економіки, де впровадження інновацій вкрай важливо, без захисту інвестицій практично нереально. Досить довгий час, ми спостерігаємо, що основна маса інвестицій в Україну є за своєю суттю репатрійований капітал, який не йде на модернізацію, впровадження інновацій, оновлення виробництва, а лише сприяє подальшому перерозподілу власності. Без «довгих» дешевих грошей для інвестування в економіку, про що в Україні навіть не чули, проводити політику інноваційного розвитку непродуктивно.

Питанням економічної безпеки присвячено роботи таких дослідників, як В. Базилевича, О. Барановського, О. Беляєва, З. Варналія, Я. Я. Дяченко, В. Кириленко, І. Мазур, М. І. Мельника, В. А. Передборського, Л. Шевченка та російських учених: Л.Абалкіна, В.Сенчагова, А.Архипова, Л.Олейника та ін..

Міністерство економіки України своїм наказом “Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України” визначило економічну безпеку як стан національної економіки, який дає змогу зберігати стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз і здатний задовольняти потреби особи, сім'ї, суспільства та держави [1].

Згідно ієрархічної системи потреб людини за теоріє А. Маслоу після задоволення фізіологічних потреб людини наступний щабель – це забезпечення потреби в безпеці. Економічний агент стає в складному становищі в якому доволі складно реалізувати будь-які плани, працювати, розвиватися не відчуваючи себе в безпеці. При такій ситуації виникають додаткові транзакційні витрати націлені на захист своєї діяльності. Безпека – це базова потреба в захисті від негативних впливів

та змін. Потреба в цьому однакова, що для індивіда, домашнього господарства, господарюючого суб'єкта чи держави.

Органи державної влади та управління повинні системно вивчити та узагальнити теоретичні та практичні аспекти процесу протидії протиправному поглинанню та захопленню активів, що сприятиме підвищенню ефективності господарської діяльності та конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Саме взаємозв'язок держави та суб'єктів господарювання є характерною ознакою сталого економічного зростання. Ці відносини передбачають взаємну залежність та стратегічно важливі для обох сторін. Вони забезпечують надійність, стабільність співпраці, але їх створення і підтримка є складним управлінським завданням суб'єктів влади. Тому дуже важливо, щоб для вирішення подібних стратегічних завдань державна політика була зосереджена не на можливих загрозах економічній безпеці у широкому сенсі, а саме на вже існуючих проблемах.

Отже, мета економічної безпеки — ліквідувати або мінімізувати загрози (виявлені за результатами аналізу індикаторів економічної безпеки), а також розвинути наявні потенційні можливості його поліпшення стану економічної безпеки [2].

Зокрема, особливої уваги необхідно надати інституційним пасткам в забезпеченні розвитку інвестиційно-інноваційної економіки. В проблемі прав власності інституційні пастки набагато складніші та багатогранніші ніж на звичайному рівні. Інституційне середовище реагує з значним лагом та не відповідає еволюційному розвитку неформальних інституцій.

Інституційна пастка, в якій опинилася Україна, – це закономірний результат деформації інституційної матриці, що виявляється в низькому рівні соціальної відповідальності бізнесу, слабкості формальних інститутів і гіпертрофованому розвитку неформальних негативних інститутів [3].

Слабкість державних інституцій та моральні ризики влади стають передумовою у виникненні протиправних поглинань та захоплень. «Ознакою низькоякісного інституту є масштабність і ступінь відхилень у поведінці господарюючих суб'єктів. Наприклад, ... величезна кількість рейдерських операцій свідчить про низьку якість інституту специфікації прав власності» [4].

Економічна безпека держави являє собою багатоукладну, складну, багатоаспектну конструкцію. Лише надійна система забезпечення національної безпеки в економічних питаннях може стати гарантом цілісності, суверенітету, соціально-економічного розвитку, допомогти зняти суспільне напруження та створити умови для розвитку інноваційної економіки України.

Посилення ролі держави повинно відбуватися через розвиток та вдосконалення інституційної бази для забезпечення сталого інноваційного розвитку економіки. Формування інституцій сталого розвитку в середині країни, які взяли б курс на збалансування економічної політики в питаннях протиправного поглинання та захвату активів є пріоритетним завданням державної політики в цілому. Без

вирішення даного питання неможливо досягнути інноваційного розвитку, що зменшило б структурне деградування практично всіх сфер промисловості.

Економічна безпека досягається завдяки єдиній державній політиці, узгодженій, збалансованій, скоординованій системі заходів, адекватних внутрішнім і зовнішнім загрозам. Посилення ролі держави через відповідні інституційні зміни сприятиме жорсткішим правилам гри націлених на протидію протиправним діям в сфері прав власності, що сприятиме залученню іноземних та внутрішніх інвестицій в економіку країни.

Список літератури:

1. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економіки України № 60 від 02.03.2007р. / [Електронний ресурс] // Правові системи НАУ. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0060665-07>

2. Беляєв О.О. Економічна політика: навч. посібник / О.О. Беляєв // К. : КНЕУ, 2004. - 287 с.

3. Сумцов В.Г. Деформація інституціональної матриці в Україні // [Електронний ресурс] / В.Г. Сумцов, І.Г. Филиппова // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля : зб. наук. праць. № 2 (156), ч. 1. – Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2011. – 360 с. Режим доступу: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3307/1/13.pdf>

4. Економічна безпека держави: сутність та напрями формування: монографія / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, С.М. Макуха та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л.С. Шевченко. — Х. : Право, 2009. — 312 с.

ПРОБЛЕМА БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ, ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ ТА ПОКАЗНИКИ ДЕФІЦИТУ В УКРАЇНІ

*Веремей О.С., студент, Одеський інститут фінансів УДУФМТ,
м. Одеса, Україна*

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що внаслідок дії різних чинників (економічних, політичних, природних та інших) часто виникає ситуація, коли доходи бюджету не покривають всі необхідні для відповідного рівня бюджетної системи витрати. І в наш час немає держави, яка в ті або інші періоди свого існування не стикалася б з таким негативним явищем як бюджетний дефіцит, це стосується і України.

Метою даної роботи є з'ясування сутності проблеми бюджетного дефіциту, визначення наслідків, до яких призводить дефіцит бюджету, а також визначення та пошук шляхів подолання цієї проблеми.